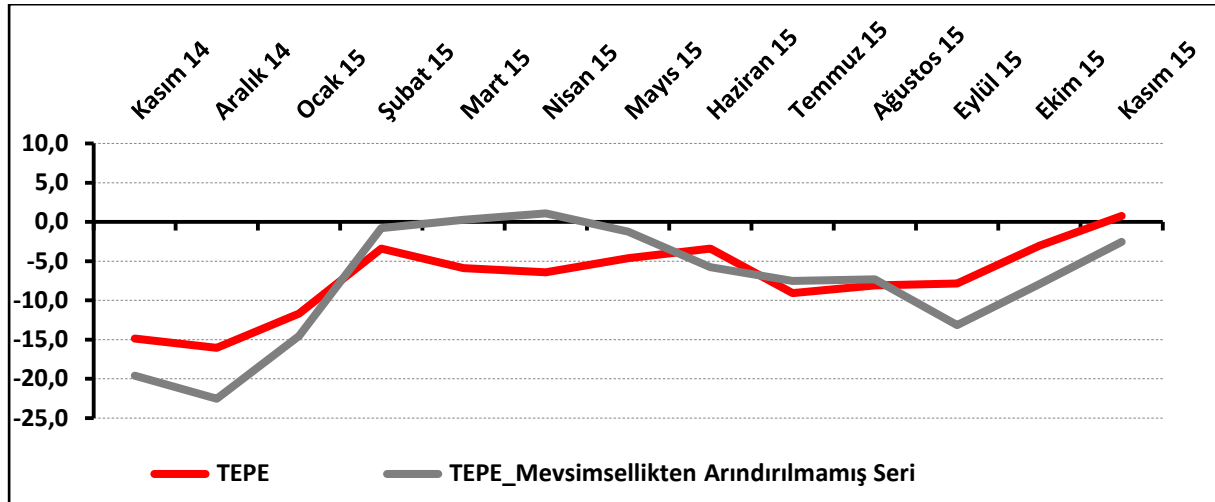

PERAKENDE SEKTÖRÜNÜN GELECEK DÖNEM SATIŞ BEKLENTİLERİ ZİRVEDE:

TEPE, kasım ayında bir önceki aya ve geçen yılın aynı dönemine göre arttı. TEPE, Aralık 2013'ten bu yana ilk kez pozitif değer aldı. Geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış, satış fiyatı ve istihdam beklentisi hem Kasım 2014'e hem de Ekim 2015'e göre arttı. Türkiye, geçen yıla göre AB-28'den daha iyi performans sergiledi.

Perakende güveni artışını sürdürüyor:

Kasım ayında 0,8 puan değerini alan TEPE, bir önceki aya göre 3,8 puan, geçen yılın aynı dönemine göre 15,7 puan arttı. Perakende güveni Ağustos 2015'ten bu yana artışını sürdürüyor. TEPE, Aralık 2013'ten bu yana ilk kez pozitif değer aldı. TEPE değerinin artmasında geçtiğimiz 3 aya göre işlerdeki ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentisindeki artış etkili oldu.

Şekil-1. TEPE (Kasım 2014 – Kasım 2015)**Tablo-1.** TEPE

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	-2,2	-4,7	-3,9	1,9	-3,0	-0,3	-0,2	-1,1	-1,0	0,6	1,0	1,2
2014	-5,4	-10,5	-5,3	-5,4	-9,6	-13,6	-7,8	-0,7	-9,1	-13,3	-14,9	-16,0
2015	-11,7	-3,4	-5,9	-6,4	-4,6	-3,4	-9,1	-8,1	-7,8	-3,1	0,8	

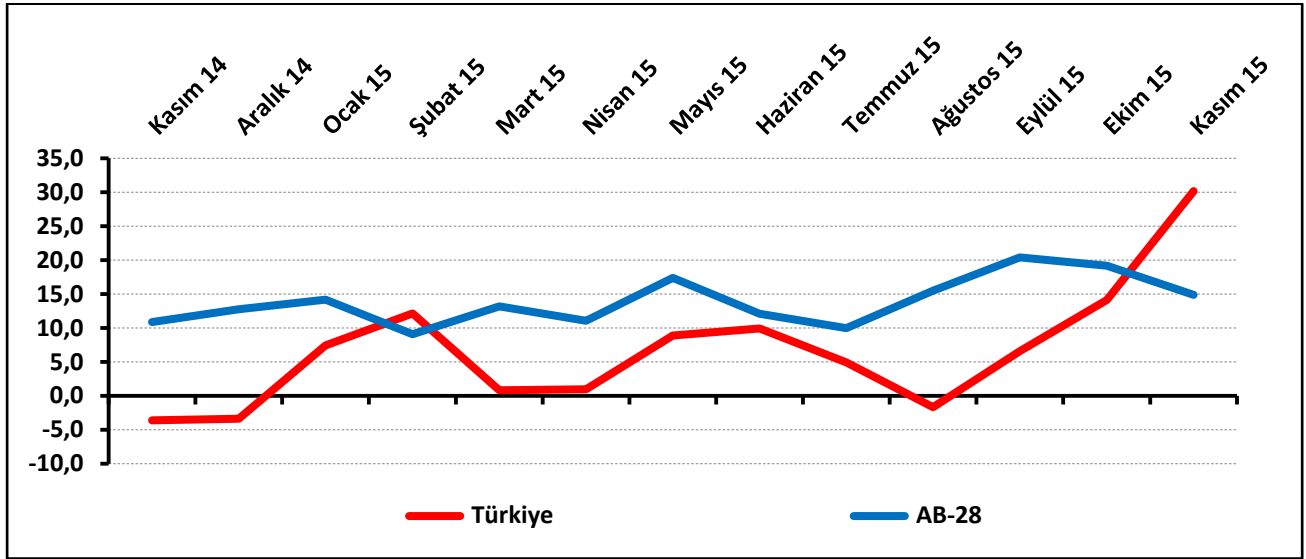
Perakendecilerin satış beklentileri artmaya devam ediyor:

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin denge değeri Kasım 2015'te 30,2 puan değerini aldı. Buna göre önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentileri, bir önceki aya göre 16,1 puan, bir önceki yılın aynı ayına göre ise 33,8 puan arttı. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentileri, Eylül 2015'ten bu yana artıyor.

Kasım 2015'te TEPE anketi katılımcılarının yüzde 40,1'i önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, işlerinde kötüleşme bekleyenlerin oranı yüzde 24,5 düzeyinde oldu. İşlerinde bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise yüzde 35,3 olarak belirlendi. İşlerinde iyileşme bekleyenlerin oranı Mayıs 2015'ten bu yana Kasım 2015'te en yüksek seviyeye ulaştı.

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinde Türkiye'de bir önceki aya ve geçen yılın aynı dönemine göre artış olurken, AB-28'de bir önceki aya göre azalış, geçen yılın aynı dönemine göre artış oldu.

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (%arttı – %azaldı) (Kasım 2014 – Kasım 2015)

Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (%arttı – %azaldı)

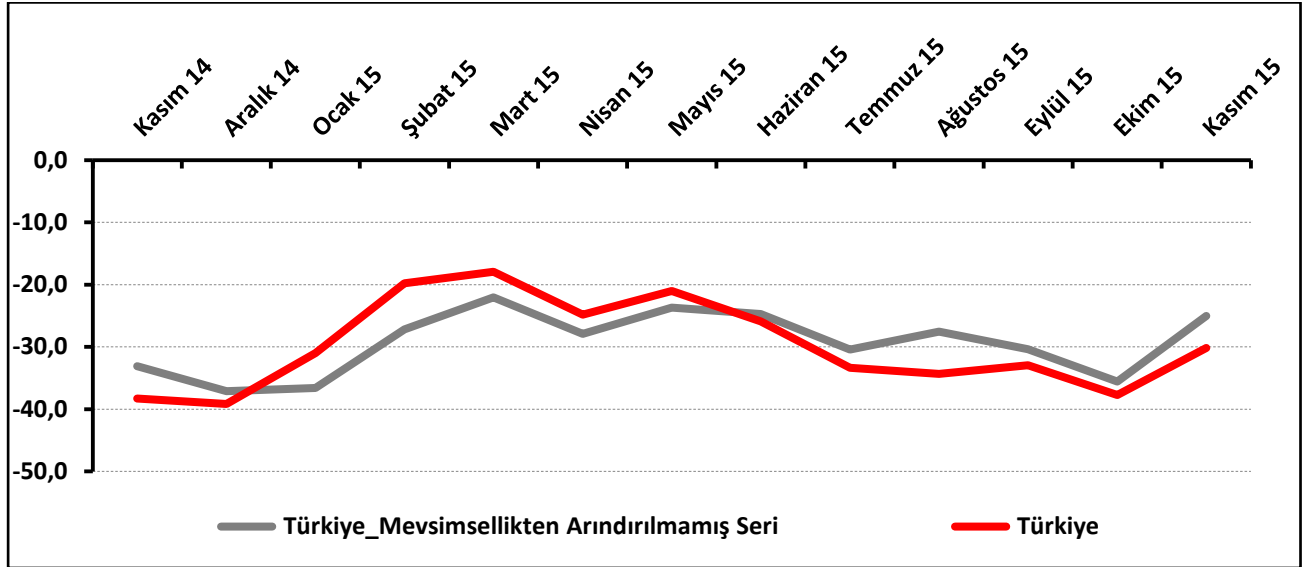
%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	9,3	7,5	13,8	18,8	15,3	20,1	25,5	21,0	14,8	16,5	18,2	17,9
2014	14,7	10,8	21,2	18,6	14,3	7,0	15,7	22,3	7,8	4,4	-3,6	-3,4
2015	7,4	12,2	0,9	1,0	8,9	9,9	5,0	-1,7	6,6	14,1	30,2	

Perakendecilerin işlerdeki toparlanma algısı geçen aya ve geçen yıla göre arttı:

İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu Kasım 2014'e göre 8,1 puan, Eylül 2015'e göre 7,5 puan arttı. Böylelikle geçen yılın aynı dönemine göre işlerin durumunun denge değeri Kasım 2015'te -30,2 puan oldu.

Kasım 2015'te TEPE anketi katılımcılarının yüzde 24,6'sı geçen yılın aynı dönemine göre işlerinde artış olduğunu belirtirken, işlerinde düşüş olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 49,7 olarak belirlendi. Geçen yıla göre işlerinde bir değişiklik olmadığını belirtenlerin oranı ise yüzde 25,7 oldu.

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (%arttı – %azaldı) (Kasım 2014 – Kasım 2015)

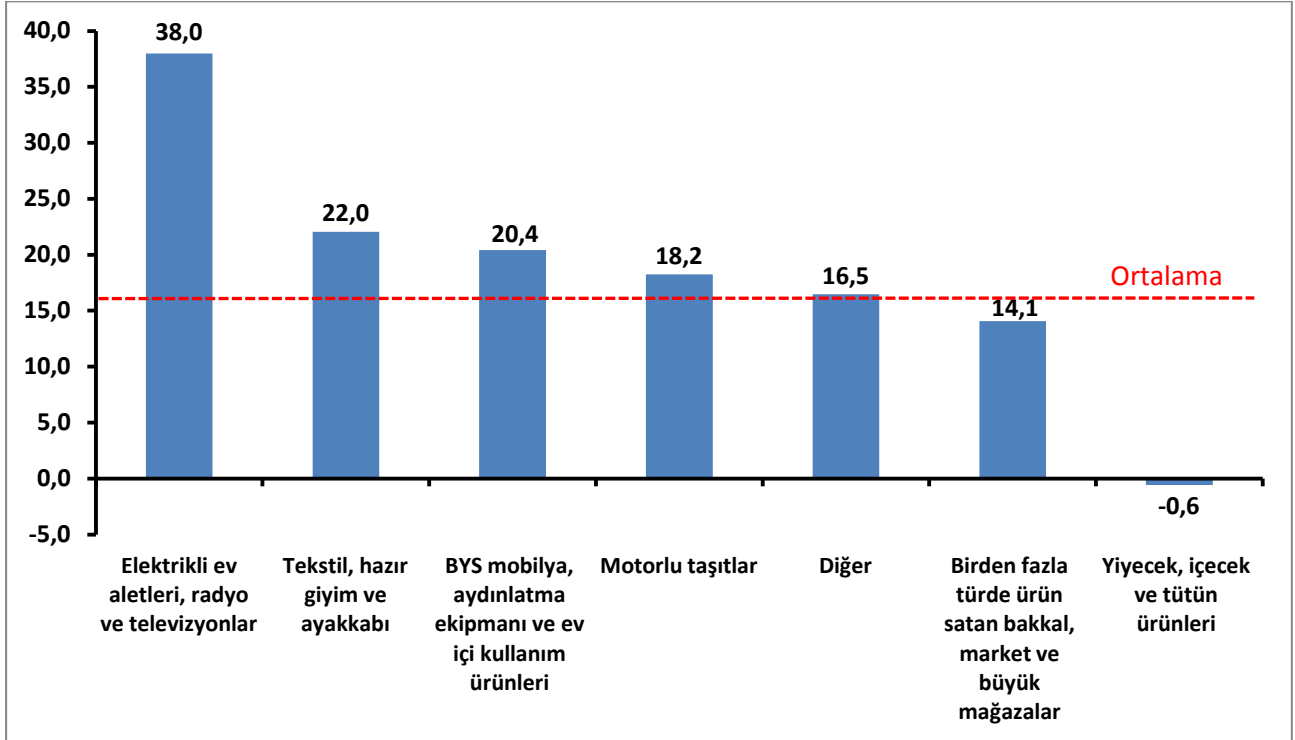
Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (%arttı – %azaldı)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	-20,6	-19,0	-19,1	-23,5	-23,3	-21,9	-31,2	-28,3	-22,7	-23,2	-14,7	-17,6
2014	-35,8	-41,7	-49,1	-39,1	-49,1	-67,4	-41,4	-31,3	-49,7	-33,0	-38,3	-39,2
2015	-31,0	-19,8	-17,9	-24,8	-21,0	-25,9	-33,4	-34,3	-32,9	-37,7	-30,2	

Perakende güveni en fazla “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektöründe arttı:

Perakende güvenine alt sektörler itibariyle bakıldığında Kasım 2015’te, geçen yılın aynı dönemine göre en fazla artış “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektöründe gerçekleşti. Bu sektörü “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı”, “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri”, “motorlu taşıtlar” ve “diğer” sektörleri takip etti. Bu beş sektördeki artış ortalama artışın üzerinde gerçekleşti. “Birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar” sektöründeki artış ise ortalama artışın gerisinde kaldı. “Yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” sektöründe ise perakende güveni geçen yılın aynı dönemine göre azaldı.

Şekil-4. Alt sektör bazında TEPE’nin Kasım 2015’te geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (puan)

Perakendeciler geçmişten memnun, gelecekte umutlu:

TEPE anketine soru bazında bakıldığında Kasım 2015'te, hem Kasım 2014'e göre hem de Ekim 2015'e göre "geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu", "önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış, satış fiyatı ve istihdam beklentisi" ve "işlerin geçen yıla göre durumu" arttı. Buna karşın "gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" Kasım 2014'e göre artarken, Ekim 2015'e göre azaldı.

Tablo-4. TEPE soru bazında detaylı sonuçlar (puan)

Sorular	Endeks 11/2014	Endeks 10/2015	Endeks 11/2015	Bir önceki aya göre değişim 11/2015	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 11/2015
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-54,1	-45,2	-44,4	0,8	9,7
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ¹	13,0	21,9	16,5	-5,4	3,4
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-12,9	-6,1	6,2	12,3	19,2
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-3,6	14,1	30,2	16,1	33,8
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	1,0	7,7	12,2	4,5	11,2
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	14,8	23,8	31,0	7,2	16,2
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-38,3	-37,7	-30,2	7,5	8,1
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	10,2	6,2	8,1	1,9	-2,1

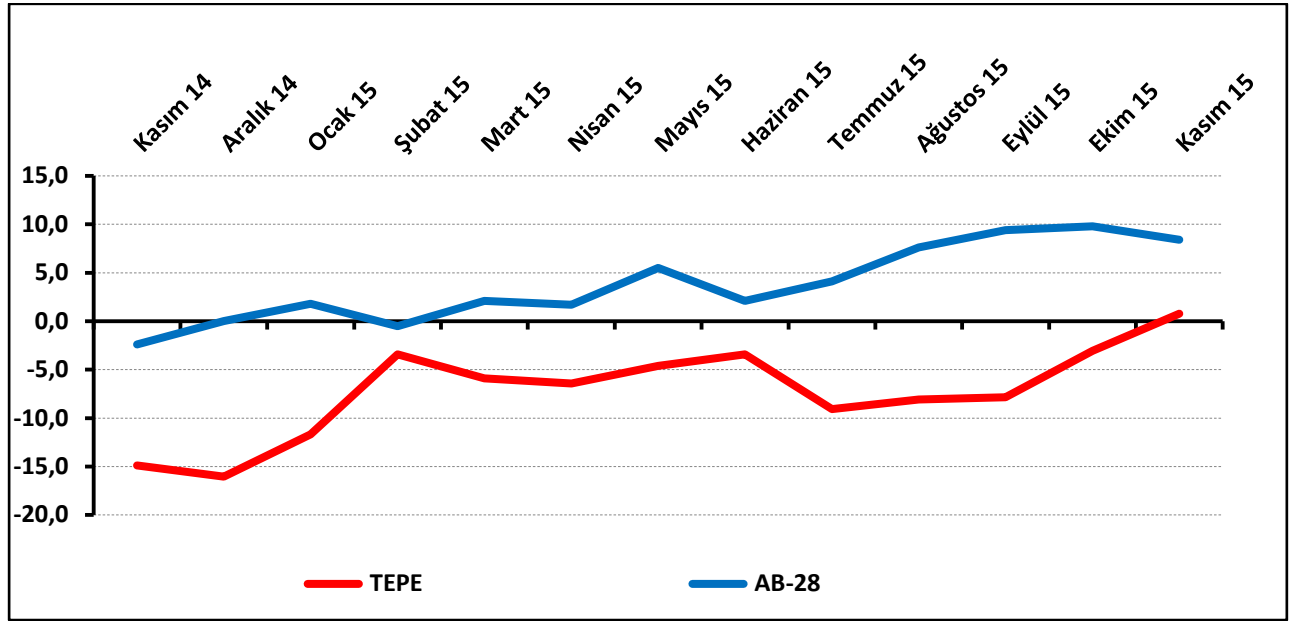
¹ Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-4'deki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

AB’de perakende güveni geçen aya göre azaldı:

AB-28 Perakende Güven Endeksi, Kasım 2015’te 8,4 puan değerini aldı. AB-28’de perakende güveni bir önceki aya göre 1,4 puan azalırken, geçen yılın aynı dönemine göre 10,8 puan arttı. Türkiye, geçen yılın aynı dönemine kıyasla AB-28’den ve Euro Bölgesi’nden daha iyi performans sergiledi.

Şekil-5. TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Kasım 2014 – Kasım 2015)

Tablo-5. AB-28

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	-9,5	-10,5	-13,1	-14,1	-12,4	-9,6	-6,1	-2,0	0,3	-0,2	-5,3	-0,7
2014	2,5	4,0	1,2	2,9	4,3	3,4	2,8	1,5	-1,4	-2,0	-2,4	0,0
2015	1,8	-0,5	2,1	1,7	5,5	2,1	4,1	7,6	9,4	9,8	8,4	

Perakende güveninde Türkiye, AB'nin önüne geçti:

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında Malta, kasım ayında geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke oldu. Malta'yı; İtalya, Türkiye, İngiltere ve Fransa takip etti. Endeks değeri geçen yıla göre en fazla düşen ülkeler ise Yunanistan, Estonya, Slovenya ve Macaristan oldu. Bir önceki aya göre en fazla artış Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nde yaşandı. Perakende Güven Endeksi'nde, Kasım 2014'e göre değişim Euro Bölgesi'nde 11 puan, AB-28'de 10,8 puan oldu. Eylül 2015'e göre değişim incelendiğinde ise AB-28'in Euro Bölgesi'nden daha kötü bir performans sergilediği görüldü.

Tablo-6. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları (Kasım 2014 ve Ekim 2015'e göre)

Ülkeler	Kasım 2014'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)**	Ekim 2015'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)
Malta	19,4	-1,9
İtalya	18,2	-0,1
Türkiye	15,7	3,8
İngiltere	13,3	-4,9
Fransa	12,9	-0,8
Hollanda	12,6	5,6
İsveç	11,8	3,7
Almanya	11,6	-2,1
Hırvatistan	11,5	-2,9
Euro Bölgesi-19	11,0	-0,6
AB-28	10,8	-1,4
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	9,6	6,6
Çek Cumhuriyet	9,0	1,3
İspanya	8,8	0,7
Bulgaristan	8,7	2,7
Romanya	7,9	-1,7
Finlandiya	7,9	-5,0
Belçika	4,7	-6,0
Danimarka	2,9	-1,3
Litvanya	2,7	3,2
Slovakya	2,2	-3,1
Avusturya	1,3	-1,3
Portekiz	-0,2	0,8
Polonya	-1,1	-0,9
Letonya	-1,4	3,0
Macaristan	-2,6	-1,0
Slovenya	-3,6	6,5
Estonya	-8,4	-1,7
Yunanistan	-23,1	2,5

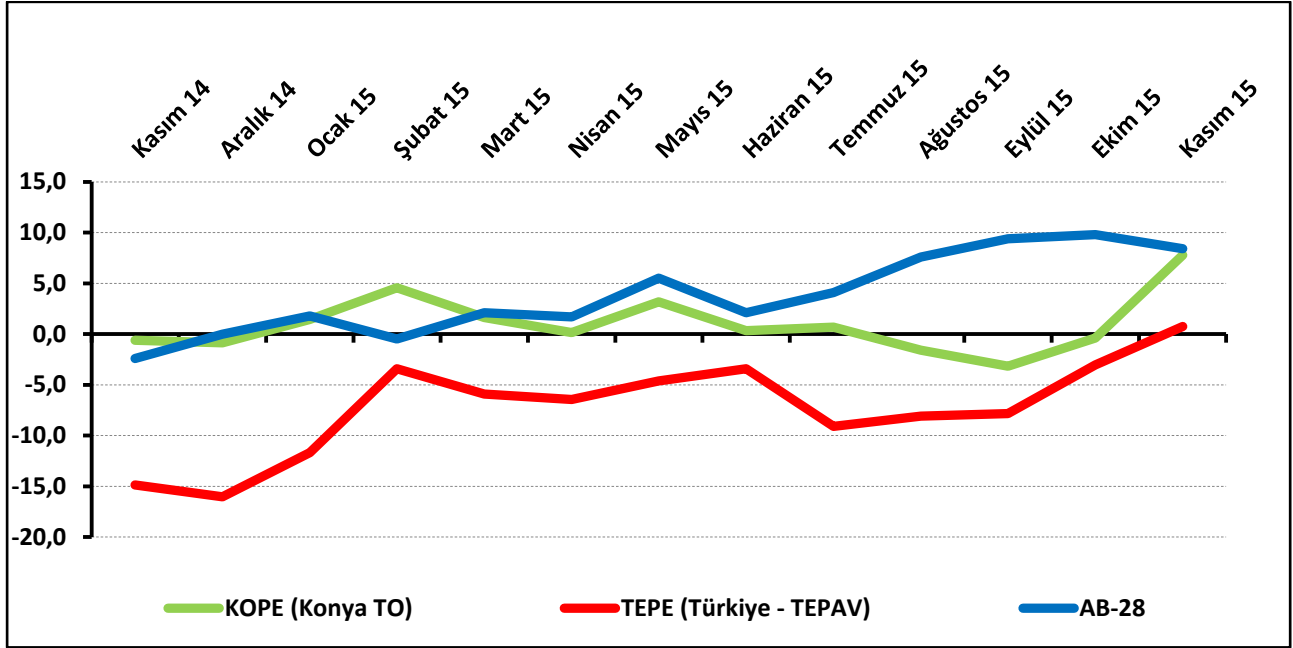
**Sıralama Ekim 2014 değişimine göre yapılmıştır.

Konya'da da perakende güveni artışı sürdürdü:

TEPAV ve Konya Ticaret Odası (KTO) işbirliğinde gerçekleştirilen Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) kapsamında Şubat 2012'den bu yana Konya'da faaliyet gösteren 300 perakendeci ile her ay yüz yüze anketler yapılıyor.

Kasım ayında TEPE, 0,8 puan değerini alırken KOPE 7,8 puan değerini aldı. KOPE, geçen yılın aynı dönemine göre 8,4; TEPE 15,7 puan arttı. KOPE değeri bir önceki aya göre de 8,2 puan arttı. Konya perakendesi, kasım ayında AB-28'in gerisinde kalırken, Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi.

Şekil-6. KOPE, TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Kasım 2014 – Kasım 2015)

Tablo-7. Konya Perakende Güven Endeksi

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	-1,3	0,9	3,7	2,1	0,0	-1,7	-1,4	1,6	6,0	5,9	0,5	3,3
2014	-2,0	-5,7	-7,7	-6,8	-4,4	1,7	5,5	1,1	0,6	-1,1	-0,6	-0,9
2015	1,4	4,5	1,6	0,2	3,2	0,3	0,7	-1,6	-3,2	-0,4	7,8	

Bültendeki tablolar ve grafikler -aksi belirtilmediği- sürece mevsimsellikten arındırılmış serilere göre hazırlanmıştır.